

7/17404
GK 67

T.C.
ÇALIŞMA ve SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :B.13.0.SGB.0.13.00.00/610/291
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7/17404)

31/01/2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 27/12/2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-27752 sayılı yazımız.

İzmir Milletvekili Bülent BARATALI'ya ait 7/17404 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Ömer DİNÇER
Bakan

EK :
1 Yazı

Güvenli Elektronik İmza
Aşlı İle Aynıdır.

31-01-2011

Mustafa DİNÇER
Strateji Geliştirme
Başkan V.

Not: Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince elektronik imza ile imzalanmıştır.

İZMİR MİLLETVEKİLİ BÜLENT BARATALI'NIN 7/17404 ESAS NO'LU
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

2010 Eylül ayı TÜİK verilerine göre ülkemizde istihdam edilen kişilerin iktisadi faaliyet kollarına ve bölgelere göre kayıtlılık durumu aşağıdaki tablolarda gösterilmektedir.

İktisadi Faaliyet Koluna Göre İstihdam Edilenlerin Kayıtlılık Durumları (Bin kişi)

	Kayıtlı Değil	Kayıtlı	Toplam	Kayıt Dışılık Oranı (%)
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	5.132	868	5.999	85,55
Madencilik ve taşocakçılığı	10	104	114	8,77
İmalat Sanayi	1.093	3.129	4.222	25,89
Elektrik, gaz, buhar, su ve kanalizasyon	56	97	153	36,60
İnşaat ve bayındırlık işleri	817	703	1.520	53,75
Toptan ve perakende ticaret	1.263	2.144	3.407	37,07
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	453	630	1.083	41,83
Ulaştırma ve depolama	385	626	1.012	38,04
Bilgi ve iletişim	43	179	222	19,37
Finans ve sigorta faaliyetleri	14	258	272	5,15
Gayrimenkul faaliyetleri	27	34	62	43,55
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	87	334	421	20,67
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	97	689	786	12,34
Kamu yönetimi ve savunma	66	1.195	1.261	5,23
Eğitim hizmetleri	27	929	957	2,82
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	23	544	566	4,06
Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor	43	57	100	43,0
Diğer hizmet faaliyetleri	465	352	817	56,92
Toplam	10.101	12.871	22.973	43,97

Kaynak: TÜİK İşgücü İstatistikleri Veri Tabanı

Hükümetimiz tarafından 2008-2009 yılları "Kayıt Dışı İstihdamla Mücadele" yılı ilan edilmiştir. Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığının koordinasyonunda tüm Bakanlık birimleri ile birlikte "Kayıt Dışı İstihdamla Mücadele Stratejisi" belirlenerek Bakanlar Kuruluna sunulmuş ve kamuoyu ile paylaşımı sağlanmıştır. Sosyal Güvenlik Kurumu da bu çalışma içerisinde yer almakta olup çalışmalarına devam etmektedir.

Bunun yanında kayıt dışı istihdamı önlemeye yönelik olarak 31.05.2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda kayıt dışı istihdamı önlemeye yönelik önemli hükümler bulunmaktadır.

Söz konusu Kanunla; ücretlerin bankalara yatırılması zorunluluğu getirilmiştir. 18/11/2008 tarihli ve 27058 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Ücret, Prim, İkramiye ve Bu

Nitelikteki Her Türlü İstihkakın Bankalar Aracılığıyla Ödenmesine Dair Yönetmelik” hükümleri çerçevesinde 10’un üzerinde işçi çalıştıran işyerlerinde ücretlerin bankalar vasıtasıyla ödenmesi öngörülmüştür.

Kendi nam ve hesabına çalışanların (tarım da dahil) sigortalılık bildiriminin, faaliyetleri ile ilgili kayıt ve tescilleri yapılan vergi dairesi ve meslek kuruluşlarınca, yapılması zorunluluğu getirilmiştir.

Kayıt dışı istihdam konusunda yapılan denetimlerde caydırıcılık sağlanması için uygulanan idari para cezaları artırılmıştır.

Esnek çalışanların kayıt altına alınması için düzenlemeler yapılmıştır.

İsteğe bağlı sigortaya müracaat ve devam şartları kolaylaştırılarak daha fazla kişinin kayıt altına alınması, bunların genel sağlık sigortası kapsamına alınmaları ve sisteme dahil edilmeleri, dolayısıyla kayıt dışı istihdamın önlenmesi amaçlanmıştır.

Tarımsal faaliyetlerde bulunanların sisteme dahil edilmesine yönelik olarak, sigortalılık için prime esas kazançları ve ödeyecekleri prim miktarlarının 15 yıla yayılacak şekilde kademeli olarak artırılması öngörülmüş ve daha fazla kişinin sisteme dahil edilmesi sağlanmıştır. Dolayısıyla bunların genel sağlık sigortası kapsamına alınmaları sağlanarak sigortalılık özendirilmiştir.

5510 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin yedinci fıkrası hükümlerine istinaden bankalar ve kamu kurum ve kuruluşlarına işlem yaptığı kişilerin sigortalılık bakımından tescilli olup olmadığını kontrol etme yükümlülüğü getirilmiştir.

Söz konusu madde hükmüne istinaden 28/09/2008 tarihli ve 27011 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “5510 Sayılı Kanunun 8 inci Maddesinin Yedinci Fıkrasının Uygulanması Hakkındaki Tebliğ” gereğince 2008 yılı Ekim ayından itibaren bankalar ve kamu idarelerine işlem yaptıkları kişilerin “kimlik ve mesleki” bilgileri de alınarak Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirimleri sağlanmıştır.

Bu kapsamda; 2008 yılı Ekim ayından itibaren tüm bankalar, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Milli Eğitim Bakanlığı, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, PTT Genel Müdürlüğü, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü, Özerk Spor Federasyonları, Noterlikler, İnternet Sağlayıcıları, Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi, Turkcell, Vodafone ve Avea GSM Operatörleri, TEDAŞ, Yükseköğretim Kurumu, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ve Anadolu Üniversitesi Rektörlüğünde T.C. kimlik numaraları ile birlikte meslek bilgileri de alınmaya ve alınan bilgilerden sigortalılık kontrolü yapılmaya başlanmıştır.

5510 sayılı Kanunun 59 uncu maddesinin yedinci fıkrası gereğince 27/09/2008 tarihli ve 27010 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Kamu İdarelerinin Denetim Elemanlarınca Yapılan Tespitler Hakkında Yönetmelik” çerçevesinde kamu idarelerinin denetim elemanlarınca yapılan sigortalılık tespitlerine ilişkin tutanak ve raporların değerlendirilmesi yapılmaktadır.

Kayıt dışı istihdamın önlenmesi çalışmaları kapsamında taşra birimlerinde “Kayıt Dışı İstihdamla Mücadele Servisi” kurulmuştur.

Taşra birimlerinde istihdam edilmek ve denetim yapmak üzere sosyal güvenlik kontrol memuru sayısı artırılmıştır.

Sağlık Bakanlığı ile yapılan çalışmalar sonucunda, belli sektörlerde çalışanların tabi tutulduğu portör muayene listelerine “T.C Kimlik Numaraları”nın da eklenerek listelerin Sosyal Güvenlik Kurumuna gönderilmesi konusunda Sağlık Bakanlığınca Sağlık İl Müdürlüklerine talimat verilmiş ve 2008 yılı Mayıs ayından itibaren Sağlık İl Müdürlüklerinden portör muayene listeleri alınarak sigortalılık kontrolü yapılmaya başlanılmıştır.

Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı ile yapılan çalışmalar sonucunda 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik ekinde bulunan Ek 1 (işyeri bildirimi) ve Ek 2 (çalışanların bildirimi) formlarının Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerine gönderilmesi talimatlandırılmış ve 2008 yılı Temmuz ayından itibaren gönderilen bu formlardan sigortalılık kontrolü yapılmaya başlanılmıştır.

Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı ile yapılan çalışmalar sonucunda, vergi dairelerince düzenlenen yoklama fişlerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna gönderilmesi ve bu fişlerden sigortalı olmayanların tespiti, sigortalı olup da yoklama fişinde yer almayanların da ilgili vergi dairelerine bildirilmesi uygulaması başlatılmıştır.

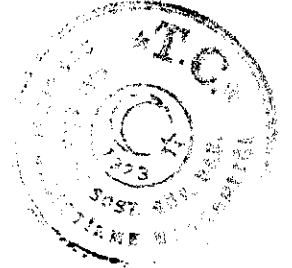
Diğer taraftan, 2008 yılı Mayıs ayından itibaren faaliyete geçirilmiş olan, ALO 170 İHBAR HATTI ile özellikle kayıt dışı istihdam konusunda gelen ihbar ve şikayetlerin zamanında ilgili birimlere elektronik ortamda ulaştırılması ve gerekli işlemlerin yapılması sağlanmıştır.

Yapılan bu çalışmalar sonucunda 2008-15.01.2011 itibariyle ağırlıklı veri paylaşımına dayalı olarak 866.847 çalışan ve 41.951 işyerinin kayıtsız olduğu tespit edilmiştir.

2010 yılı itibariyle 2022 sayılı Kanun uyarınca yaşlı, özürlü, özürlü yakını aylığı almakta olan vatandaşlara ödenen aylık türlerinin illere göre dağılımını dönemler halinde gösterir listeler ile yıl içerisinde yapılan on-line ödemelere ait listeler yazımız ekinde yer almaktadır. (Ek-1)

Türkiye genelinde 01.01.2002-28.12.2010 tarihleri arasında işsizlik ödeneği için 2.514.407 kişi başvuruda bulunmuş 2.099.445 kişi ödeneğe hak kazanmıştır. Bu kişilere söz konusu tarihler arasında toplam 3.750,5 milyon TL ödeme yapılmıştır.

İzmir ilinde 01.01.2002-28.12.2010 tarihleri arasında işsizlik ödeneği için 201.259 kişi başvuruda bulunmuş 167.188 kişi ödeneğe hak kazanmıştır. Söz konusu tarihler arasında iller düzeyinde işsizlik ödeneğine hak kazanan kişi sayıları açısından yapılan değerlendirmede 644.158 kişi ile İstanbul ili ilk sırada, 167.188 kişi ile İzmir ili 2 nci sırada yer almaktadır.

2022 SAYILI KANUN KAPSAMINDA YAŞLI, ÖZÜRLÜ, MALÜL VE 18 YAŞ ALTINDAKİLERE 2010 OCAK-ARALIK DÖNEMİNDE YAPILAN ÖDEMELER

EK-1

PLAKA	İL	YAŞLI SAYISI	TOPLAM ÖDENEN PARA	ÖZÜRLÜ SAYISI	TOPLAM ÖDENEN PARA	MALÜL SAYISI	TOPLAM ÖDENEN PARA	18 YAŞ ALTI SAYISI	TOPLAM ÖDENEN PARA	TOPLAM KİŞİ SAYISI	TOPLAM ÖDENEN PARA
1	ADANA	2.314	1.702.523,44	1.512	2.511.889,11	1.534	2.844.731,29	842	1.504.166,28	6.202	8.563.310,12
2	ADYAMAN	1.388	930.449,68	815	1.433.380,69	756	1.135.916,57	354	716.179,48	3.313	4.215.926,42
3	AFYONKARAHİSAR	904	527.517,73	312	500.464,85	304	523.550,74	93	161.047,57	1.613	1.712.580,89
4	AĞRI	1.193	744.014,10	464	684.451,39	440	747.248,60	447	720.220,73	2.544	2.895.934,82
5	AMASYA	425	263.108,30	206	267.931,25	305	399.083,66	68	95.168,46	1.004	1.025.291,67
6	ANKARA	1.807	1.111.206,78	1.397	1.806.874,80	1.570	2.067.169,68	862	1.106.685,73	5.636	6.091.936,99
7	ANTALYA	1.123	803.919,80	455	741.749,14	593	1.127.609,48	321	456.594,28	2.492	3.129.872,70
8	ARTVİN	285	162.674,27	91	128.671,11	178	256.659,22	34	59.619,23	588	607.623,83
9	AYDIN	1.637	1.069.626,58	571	900.388,64	766	1.302.725,16	316	534.681,61	3.290	3.807.421,99
10	BALIKESİR	1.571	1.024.284,51	439	702.939,86	531	926.809,56	109	175.533,44	2.650	2.829.567,37
11	BİLECİK	171	151.480,99	41	87.429,47	53	131.570,00	8	18.662,45	273	389.142,91
12	BİNGÖL	653	455.253,43	329	496.384,22	178	230.855,96	118	190.919,84	1.278	1.373.413,45
13	BITLİS	613	433.230,24	562	935.692,95	519	668.674,99	330	521.835,78	2.024	2.559.433,96
14	BOLU	422	287.272,26	98	168.405,74	112	232.316,23	20	37.027,17	652	725.021,40
15	BURDUR	371	223.995,13	111	153.993,73	191	229.426,41	34	62.520,04	707	609.935,31
16	BURSA	2.177	1.303.022,16	926	1.304.146,14	1.067	1.824.097,26	474	728.834,45	4.644	5.160.100,01
17	ÇANAKKALE	759	523.646,20	160	244.446,41	246	487.255,21	43	83.190,38	1.208	1.338.538,20
18	ÇANKIRI	195	145.324,19	72	93.546,69	66	98.729,37	19	24.060,65	352	361.660,90
19	ÇORUM	1.441	815.866,88	345	454.459,73	441	563.303,70	157	208.386,25	2.384	2.042.016,56
20	DENİZLİ	1.056	645.422,48	424	618.216,20	477	798.824,71	265	381.080,66	2.222	2.443.544,05
21	DIYARBAKIR	2.586	1.754.255,75	1.284	1.992.249,76	860	1.328.930,98	1.951	3.034.601,85	6.681	8.110.038,34
22	EDİRNE	591	480.365,04	244	512.201,90	251	595.472,17	56	122.666,45	1.142	1.710.705,56
23	ELAZIĞ	715	498.655,31	429	608.187,25	381	484.364,01	144	233.209,37	1.669	1.824.415,94
24	ERZİNCAN	345	204.054,03	183	266.172,10	252	304.313,73	78	107.293,74	858	881.833,60
25	ERZURUM	1.614	899.839,79	571	776.163,91	717	931.806,79	484	659.423,56	3.386	3.267.234,05
26	ESKİŞEHİR	377	262.498,16	182	324.619,16	179	374.885,28	58	102.695,89	796	1.064.698,49
27	GAZİANTEP	1.380	1.025.402,04	921	1.603.995,39	549	1.224.599,97	619	1.196.229,73	3.469	5.050.227,13
28	GİRESUN	548	376.228,16	254	363.072,63	324	439.884,81	143	228.363,29	1.269	1.407.548,89
29	GÜMÜŞHANE	200	126.129,48	87	102.305,84	83	96.998,68	23	28.804,60	393	354.238,60
30	HAKKARİ	319	268.756,59	216	438.263,33	211	314.366,43	209	415.102,49	955	1.436.488,84

31	HATAY	1.901	1.312.930,90	1.284	1.956.067,98	1.208	1.815.919,48	707	1.145.140,25	5.100	6.230.058,61
32	İSPARTA	520	333.080,28	144	219.964,43	240	294.465,74	36	67.845,75	940	915.356,20
33	MERSİN	2.202	1.538.590,23	992	1.567.520,37	1.310	2.114.284,23	529	1.016.336,53	5.033	6.236.731,36
34	İSTANBUL	3.906	3.246.771,09	2.612	4.560.692,04	3.313	7.366.666,35	1.232	2.162.008,50	11.063	17.336.137,98
35	İZMİR	2.703	1.890.469,78	1.360	1.948.323,42	1.596	2.673.058,99	818	1.188.912,55	6.477	7.700.764,74
36	KARS	862	560.051,28	120	236.137,61	123	238.473,87	72	118.595,75	1.177	1.153.258,51
37	KASTAMONU	802	569.522,02	220	403.650,09	320	488.504,10	59	116.445,65	1.401	1.578.121,86
38	KAYSERİ	849	523.914,19	436	616.556,09	382	536.905,76	178	259.490,15	1.845	1.936.866,19
39	KIRKLARELİ	445	277.396,48	116	202.915,71	117	236.458,94	25	35.937,68	703	752.708,81
40	KIRŞEHİR	217	119.489,19	196	228.029,15	110	144.379,67	40	68.878,95	563	560.776,96
41	KOCAELİ	681	481.342,12	348	527.083,62	525	965.508,85	168	300.079,10	1.722	2.274.013,69
42	KONYA	1.539	908.125,80	800	1.093.727,14	978	1.463.611,34	568	791.224,21	3.885	4.256.688,49
43	KÜTAHYA	480	305.787,75	185	310.986,32	208	369.469,61	62	99.748,63	935	1.085.992,31
44	MALATYA	1.480	1.011.295,33	504	828.071,18	445	860.605,29	237	416.405,01	2.666	3.116.376,81
45	MANİSA	1.960	1.184.878,58	603	897.423,65	790	1.346.895,46	400	522.114,63	5.242	7.033.742,84
46	KAHRAMANMARAŞ	2.290	1.579.773,92	1.149	1.878.025,69	1.218	2.601.462,69	585	974.480,54	2.913	4.452.966,83
47	MARDİN	1.405	1.240.384,81	461	947.065,53	528	1.100.870,01	519	1.164.646,48	1.292	1.538.997,46
48	MUĞLA	669	439.801,92	214	355.607,80	316	584.887,53	93	158.700,21	1.924	2.335.035,84
49	MUŞ	742	517.565,83	342	562.118,74	482	678.599,38	358	576.751,89	530	719.935,56
50	NEVŞEHİR	282	221.086,74	133	251.754,35	90	187.949,12	25	59.145,35	1.065	1.268.988,57
51	NİĞDE	449	302.359,51	229	346.177,94	257	431.491,26	130	188.959,86	2.991	3.040.711,52
52	ORDU	1.764	1.152.510,60	537	833.859,92	541	786.657,19	149	267.683,81	561	750.731,81
53	RİZE	210	125.123,74	110	161.693,67	214	415.167,00	27	48.747,40	1.558	1.558.979,34
54	SAKARYA	659	367.290,37	326	401.595,98	415	574.726,32	158	215.366,67	3.131	3.322.284,57
55	SAMSUN	1.092	659.673,64	860	1.135.751,59	758	953.312,53	421	573.546,81	1.506	2.127.822,99
56	SIĞIR	481	329.978,18	375	691.863,61	264	426.245,77	386	679.735,43	867	816.801,39
57	SINOP	421	239.418,89	144	205.570,44	232	273.672,95	70	98.139,11	2.162	2.238.198,47
58	SIVAS	930	633.635,70	510	641.744,54	565	739.996,13	157	222.822,10	1.099	1.669.472,74
59	TEKİRDAĞ	461	401.282,63	253	403.637,23	296	681.767,52	89	182.785,36	1.997	1.997.054,40
60	TOKAT	1.084	638.905,92	332	498.568,11	435	640.376,25	146	219.204,12	1.977	1.868.559,29
61	TRABZON	940	545.096,67	406	512.495,05	485	593.749,95	146	217.217,62	703	626.548,38
62	TUNCELİ	231	164.668,60	92	137.472,46	361	297.664,82	19	26.742,50	4.994	6.049.797,56
63	ŞANLIURFA	2.359	1.604.273,74	919	1.453.192,22	635	1.168.708,78	1.081	1.823.622,82	889	851.474,40
64	UŞAK	372	206.054,03	233	283.589,02	177	234.818,32	107	127.013,03		

65	VAN	1.527	1.208.397,43	951	1.868.880,24	1.040	1.710.181,42	778	1.362.784,47	4.296	6.150.243,56
66	YOZGAT	992	620.240,89	337	504.292,82	313	471.380,95	185	273.344,19	1.827	1.869.258,85
67	ZONGULDAK	112	65.384,43	273	345.263,30	310	458.872,38	298	380.726,86	993	1.250.246,97
68	AKSARAY	499	371.247,52	296	570.397,25	220	495.342,03	91	184.873,21	1.106	1.621.860,01
69	BAYBURT	198	114.685,39	57	83.331,95	31	49.519,60	24	36.431,49	310	283.968,43
70	KARAMAN	368	244.577,43	101	154.978,32	99	155.345,01	24	39.529,21	592	594.429,97
71	KIRIKKALE	185	110.814,04	96	108.664,54	116	148.755,71	63	75.084,21	460	443.318,50
72	BATMAN	698	587.266,04	389	858.135,58	272	546.126,41	361	851.250,43	1.720	2.842.778,46
73	ŞIRNAK	708	497.645,23	307	646.560,85	205	493.810,63	487	958.887,99	1.707	2.596.904,70
74	BARTIN	139	79.528,17	129	180.863,51	103	144.027,42	47	60.510,12	418	464.929,22
75	ARDAHAN	363	275.575,73	92	166.491,29	196	235.550,35	48	74.365,41	699	751.982,78
76	İĞDIR	385	361.523,15	129	300.756,81	104	308.422,94	110	266.841,44	728	1.237.544,34
77	YALOVA	107	75.499,28	76	118.358,73	79	167.103,90	42	61.862,63	304	422.824,54
78	KARABÜK	110	67.881,76	107	137.963,59	127	173.136,20	84	104.863,19	428	483.844,74
79	KİLİS	261	145.824,11	233	272.220,20	149	190.144,81	67	103.061,08	710	711.250,20
80	OSMANIYE	756	609.198,71	493	897.487,42	412	858.960,29	148	308.884,40	1.809	2.674.530,82
81	DÜZCE	377	228.762,97	203	262.251,88	212	261.900,59	105	152.776,00	897	905.691,44
		74.353	50.516.606,24	35.515	55.998.524,36	38.056	63.848.092,49	21.438	35.345.356,23	169.362	205.708.579,32